

תורתך שאלתי

עיון בפרשת השבוע בדרך שאלות ותשובות

גליון מס' 210 - לפרשת בראשית תשפ"ו

כניסת שבת צאת שבת

18:40	17:35	חיפה
18:41	17:43	תל אביב
18:39	17:29	ירושלים
18:42	17:49	באר שבע

לא טוב היות האדם לבדו

אֶעֱשֶׂה לוֹ עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ (ב, יח)

מדוע 'לא טוב היות האדם לבדו'?

רש"י: "שלא יאמרו: שתי רשויות הן,

הקב"ה יחיד בעליונים ואין לו זוג, וזה

יחיד בתחתונים ואין לו זוג".

ספורנו: משום שלא יוכל להגיע

לשלמות ולהשיג את התכלית, אם

יצטרך להתעסק בעצמו בצרכי חייו.

הנצי"ב מוולוז'ין: משום שהאדם שונה

מבעלי החיים, טבעו שונה וייחודי, ועל כן

ראוי אדם שיהיה לו עזר, בת זוג, שתהיה

מולו - כנגדו, בכל פעולה לעזר לו.

וַתֵּרָא הָאִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ לְמַאֲכָל

(ג, ו)

איך חוה ראתה שהעץ טוב

למאכל לפני שאכלה ממנו?

מדרש אגדה (סימן ו): חוה ראתה

שבדבריו של הנחש יש טעם, שהרי לא

מתה לאחר הנגיעה.

ר"ן: עץ שמכיל סם מוות אין ריחו וטעמו

ערב לגוף האדם. בראותה את פרי העץ

חשה האשה בריח נעים שעלה ממנו

והבינה שעץ זה, שיש לו ריח נעים לא

יכול להכיל סם מוות, ומכך הסיקה שעץ

זה טוב למאכל.

יְהִי מְאֹרֶת בְּרִקְיעַ הַשָּׁמַיִם... (א, יד)

מדוע המאורות נבראו ביום הרביעי?

רד"ק: לאחר שהארץ הוציאה את צמחיה ביום שלישי והתחזק הרקיע ביום הרביעי, אמר הקב"ה שייראו מאורות ברקיע ויעשו את פעולתם בארץ.

חזקוני: ביום הרביעי עדיין לא היו בריות שנהנו מהאור, אך היו כבר עשבים ופירות שצריכים היו להתבשל מאור השמש.

וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הַתַּיִם הַגְּדֹלִים...

וַיִּרְא אֱלֹהִים כִּי טוֹב (א, כא)

מדוע בבריאת הדגים והעופות לא

כתוב "ויהי כן" כבשאר הימים?

מלבי"ם: משום שבריאת בעלי החיים לא הסתיימה ביום החמישי, אלא נמשכה גם ביום השישי.

וַיֵּצֵא ה' אֱלֹהִים עַל הָאָדָם לְאֹמֶר

מִכָּל עֵץ הָגֶן אָכַל תֹּאכְל (ב, טז)

מדוע כפל הלשון 'אכל תאכל'?

רד"ק: התורה כפלה את לשונה משום שזו מצוה, שיחיה האדם את עצמו במותר לו. כפל הלשון מעצים ומחזק את הציווי.

אור החיים: פסוק זה נאמר גם לאדם וגם לחוה. כפל הלשון מלמד על כך, "אכל" - אתה (אדם), "תאכל" - אשתך (חוה). אדם היה אמור להגיד זאת לאשתו.

הנצי"ב מוולוז'ין: בכפל הלשון הורה לו

הקב"ה להנות מהעצים הנאות נוספות

מלבד האכילה, כגון הסקה בעצים.

וַיִּקְרָא ה' אֱלֹהִים אֶל הָאָדָם
וַיֹּאמֶר לוֹ אַיֶּכָּה (ג, ט)

מה היתה כוונת הקב"ה בשאלתו?

ספורנו: הקב"ה שאל את אדם לפרש השינוי בהתנהגותו, שפתאום התחבא מפני הקב"ה ולא היה נראה בגן, כפי שהיה מאז בריאתו. **אור החיים:** הקב"ה לא שאל את אדם היכן מקומו, אלא שאל למה התחבא.

לקבלת העלון שלחו את המילה
'מעוניין' או לחצו כאן

office@shaalti.co.il 052-9453811

וְהָבֵל הֵבִיא גַם הוּא מִבְּכֹרוֹת צֵאֲנוּ
וּמַחְלְבֵהוּ (ד, ד)

מה הדגש על הריבוי, 'גם הוא'?

רד"ק: המילה "גם" מורה שהביא את קרבנו לאחר ובעקבות קרבנו של קין, לאחר שראה שקין הביא את קרבנו.

הגר"א: התורה משמיעה שעל אף שהבל היה פטור ממצות ביכורים (שהרי לא היה לו חלק בקרקע, בארץ ולא יכל לקרות בפרשת הביכורים את המילה 'אדמתך'), בכל זאת התאמץ והביא 'מבכרות צאנו ומחלבהו', ועל כן שעה הקב"ה את מנחתו.

רוצה להיערך עם רעיונות ודברי תורה?
לפרשת בראשית? לחצו כאן

וַיֵּדַע קַיִן אֶת אֲשֶׁתוֹ וַתֵּהָרֵם
וַתֵּלֶד אֶת הַנּוֹחַ (ד, ז)

מדוע מפרטת התורה תולדות קין?

רמב"ן: להשמיענו שהקב"ה ארך אפים וריחם עליו ואיפשר לו ללדת ילדים. קין חי שנים רבות והוליד ילדים רבים.

מלבי"ם: לאחר שמת הבל, הבין קין שממנו תמשיך הבריאה להתקיים, וחש אחריות אישית כלפי העולם. התורה מלמדת בפסוקים אלו, שקין דאג ליישוב העולם.

וַיֹּאמֶר קַיִן אֶל הָבֵל אָחִיו וַיְהִי
בְהֵיוֹתָם בַּשָּׂדֶה וַיִּקָּם קַיִן אֶל
הָבֵל אָחִיו וַיַּהַרְגֵהוּ (ד, ח)

מה אמר קין להבל?

רמב"ן: בהמשך לתחילת הפסוק 'וַיֹּאמֶר קַיִן אֶל הָבֵל אָחִיו', כתובות המילים 'וַיְהִי בְהֵיוֹתָם בַּשָּׂדֶה', ללמדנו שקין הציע להבל לצאת לשדה, ולכן לא פירטה התורה מה אמר לו. מטרת קין שפיתה אותו ביציאה לשדה היתה, כדי להרגו הרחק מהוריהם. **אברבנאל:** קין סיפר להבל מה הוכיח אותו הקב"ה, כדי להסיח את דעתו של הבל, שיחשוב שקין לא כועס עליו, שלא יראה צורך להישמר ממנו, כפי שאכן נעשה, שקין פגש אותו בשדה בעת שהיו לבדם, ללא אדם נוסף.

מעוניינים לשדרג את שולחן שבת?
עלון 'חוויה בשולחן שבת' יסייע לכם

שבוע אחרון למחיר הישן

"נתקע" בלי דבר תורה בשולחן השבת?
רוצה להכין שיעור תורה מקיף ומרתק בקלות?

כולם שו"ת תפיים
בשולחן השבת!

בא להעשיר את השיח התורני
סביב שולחן שבת עם כל המשפחה!

הרב חגי ולסקי
מציג פריצת דרך
בלימוד פרשיות התורה

עם 'תורתך שאלתי'
אין יותר שאלות!

שבוע אחרון,
עד מוצא"ש בראשית

מחיר
מיוחד

287 ₪
במקום 390 ₪

הזמינו כעת
והספרים בדרך אליכם
052-9453811

עוד סדרה מיוחדת מבית
שאלתי

הספרים שיעשירו וירוממו את שולחן השבת שלכם
נצלו את המבצע המיוחד, לפני עליית המחיר